

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,
Piac-utca 49. szám.

A magyar doktrínék

Debrecen, szeptember 12.

Csodálatos, hogy a pártszünetektől elvakított doktrinairóság milyen sajátságos eredményekhez vezet.

Andrássy gróf kifejti szépen, hogy az időközi választásoknak micsoda jelentősége van. Hogy az mutatja meg az ország hangulatát és hogy azzal — bizony-bizony! — számolni kell. Közben egzyre folynak az időközi választások s kormány mellett döntenek. Andrássy cikkezik rendületlenül tovább. Igen higgadtan, igen okosan, néha mérséklettel, néha személyek ellen való megokolatlan indulattal; de az időközi választások eredménye előtt meg nem hajol.

Apponyi speaker-vitája még érdekesebb. Kifejti, megmagyarázza, bebizonyítja, — s mennyire igaza van! — hogy az elnök a pártok felett áll Angliában s hogy ott is kell állania. Bizony igaz. Hogy ezt nem tudta elnökörében Apponyi gróf! Hogy ezt nem magyarázta, mint elnöknek, Szilágyinak! Hogy ezt nem tudta megérteni — elnök korában — mostani elvtársa, Justh Gyula! De hát végre rájöttek. És most már megtanuljuk, hogy Angliában az úgy van, hogy az elnök a pártok felett áll a régi elnököt megválasztják még akkor is, ha a többség más párté lesz a választásokon.

Örvendetes.

Tehát, ha új választások lesznek s azo-

kon megbukik a munkapárt: elnöknek az új koalíciós többség újra Tisza Istvánt választja meg!

Igy okoskodhatik a naiv olvasó, aki azt képzeli, hogy az angol példákban az igazságot s nem a pártérdeket keresik.

Jámbor naivitás.

Ha a multat nézzük, amikor Ajponyi volt az elnök: akkor az angol példa áll. Hogy most Tisza az elnök: az angol példát követni nem lehet. Mert ugyan, hogy maradjon elnöknek az, aki pártpolitikát csinált? — kérdezik risum teneatis — az egykori pártatlan elnök, Apponyi gróf és hívei.

A pártpolitikát illető eme kijelentés mind csupa ráfogás.

Az elnök feladata az, hogy biztosítsa a tanácskozás normális rendjét s annak akadályait elhárítsa. Aki ezt elmulasztja, az nem „pártatlan“, hanem kötelesség-szegő. Az a maga elnöki kötelességét nem teljesíti. Tisza István azt tette, amit az elnöknek tennie kellett. De igenis pártpolitika az, ha valaki, mint Apponyi gróf, az elnöki székéből támogatja az obstrukciót. Ez már a pártatlanság megsértése, az elnöki kötelesség megszegése.

Az az obstrukció pártpolitikai célokat szolgált. Hívei elismerték, hogy eszközeik nem kifogástalanok s csupán a cél helyességével mentegették. Helyes. A pár emberre bízhatunk így. De az elnök így nem beszélhet. Nála a célok nem jöhetnek tekintetbe. Ő nem pártpolitikus; nem lehetnek pártpolitikai céljai; és ezek nem menthetik a visszaéléseket.

Ő a tanácskozás normális rendjének őre. Aki ezt elfeledi, az az elnöki pártatlanság követelményét megszegte. Lehet jó vezér, jó szónok, jó politikus; de rossz elnök: ez kétségtelen. Apponyi grófnak nincs poga az elnöki pártatlanságról értekezéseket tartani.

És vajjon nem érzi-e, milyen képtelen, milyen nevetséges helyzetbe jutott, midőn azt magyarázza, hogy a régi elnököt egy más többségnek, még az ellentétes pártállású többségnek is meg kell választani s ugyanakkor egy kisebbség élén a mai elnök fejt követeli.

Olyan ez, mint amikor éveken át békét hirdetett s egyszerre kijelentette, hogy a békeligában nem tud megférti ezekkel, akik más politikát követnek, mint aminőt ő az idén követ. De azokkal együtt tudott maradni, akik egy orgyilkos tettét dicsőítették. Az örök béke nemes hírének lelkét ez nem alterálta.

Difficile est satiram non scribere.

MÁRAMAROS BIZALMA. Máramaros-szigetről jelentik: Máramaros vármegye törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a kormányt az előző közgyűlésben már kifejezett teljes bizalmáról ezuttal is biztosítja s Lukács László miniszterelnököt és Tisza István gróf házelnököt hazafias működésükért tisztelettel és bizalommal üdvözlö. Kifejezést ad a törvényhatóság ama reményének, hogy a kölcsönös hazafias belátás és mérséklet az annyira kívánatos és szükséges békét megteremti. A határozatot egyhangulag elfogadták.

— Ki keil füstöltetnünk ezt a házat — mormogta kábultan.

A ház, amely előtt a látomás feltűnt, már magában is annyira különös volt. Halott-szürkére mázolt, düledező épület. Senki sem lakta. Onkarikás ablakszemeit hálával vonta be a pók. A roskadozó erkélyt és a párkányokat évtizedes porréteg borította. A gazdája, valami Czobor Ogmánd nevezetű agglegény, még Lajos király idejében elindula a napolyi nádjáratba. Azóta nem adott hírt magáról. Talán mérgezett tör szurta keresztül, vagy pestis oltotta ki életét, — megnősült? — elvett egy idegen nőt s nem vágvakozott többé a hazájába? Ki tudja? Az ódon ház eltorlaszolt kapujával, olyan volt most a szűk sikátor ölében, mint valami elátkozott várkastély.

— Szentelt vízzel kell meglocsolni a falakat; — mormogta a tanácsur. — Talán kiköltöznek a gonosz szellemek belőle.

A szél vadul megtépázta a vaskakast a pirosra festett háztetőkön. Kövér Opos sokáig nem tudott elaludni. A vadul csapongó szélben, amely órákhosszat kisértgetett az ablakai fölött, végnélküli boszorkánykaravánt látott az utcák során elvonulni.

Késő este volt már. A városház tornyán nyolcat vert az óra, mikor Kövér Opos megjelent az elátkozott házban, erős darabont-

Kék róka

Írta: Szekula Jenő.

Kísérteties, sötét októberi éjszakán történt, mikor Kövér Opos szenátor. Beszterce város székiülő birája hazafelé tartott, egy különös látomás ejtette rémületbe. A haja égnek meredt az ijedségtől, a szive hevesen dobogott kékselyem köntöse alatt. A lélekzete is csaknem elállott a rémülettől.

Reszketve kiáltott a szolgáló felé, aki fáklyával világította be az utat előtte.

— Láttad, Benedek? — kérdezte fogvacogva.

Egy ódon ház, homályos világítású küszöbén egy kék róka összekuporodott teste volt látható. Nem lehetett tévedés. Kékróka volt. Olyan, aminő a sarkóvi jéggel borított vidékeken terem s amiből orosz hercegek menyegzői mentét varratnak maguknak. — De ez más, különösebb kékség volt mégis. A szőre csillogott, szinte szikrákat hányt a sötétségben, mintha gállickőben meghentereggették volna, vagy mintha egy festékes gödörből mászott volna elő. (Most már bizonyos, hogy valami alvilági szerzet.)

A különös állatka nemcsak hogy nem ijedt meg a hatalmas urtól, hanem a réveteg világításban úgy tűnt fel, hogy a két lábára ágaskodik hirtelen s első lábával mintha meg is fenyegette volna a tanácsnokot. Mint-ha mondaná:

— Nem szégyenled magad, Kövér Opos, hogy már megint be vagy rugva. Hát folytonosan részegeskedel? Illik az egy tekintélyes polgárhoz?

Pedig Opos ur nem volt részeg. Az éjszaka sem ivott meg két pint vörös bornál többet. Mert hát lakodalomban volt s a vigasságból neki is ki kellett vennie a részét. — Azonban az ital nem ártott neki. Kék róka volt, összekuporodva a pincegádor fölött. — Meiső lábával vadul integetett feléjük. Nem lehetett káprázat. Hiszen Benedek is látta.

Mielőtt a tanácsur felocsudhatott volna dermedt ijedségéből, a látomás eltűnt. Talán a pincébe vetette le magát hirtelen a lépcső szakadékain keresztül. Vagy összekuporodott az ereszet alatt.

— Különös, nagyon különös. — dadogta a tanácsur ijedten.

Zsigmond, az eretneküldöző Zsigmond király uralkodott ebben az időben a magyar trónon. Az elmúlt héten hét boszorkányt égettek meg a lemergi nagy piacon. A boszorkányüldözés és a babonák korszaka volt. A haromvész és a hétméröldes eszímákon szágúidó pestist, amely városkákat és falvakat pusztított ki, gonosz malefikák átkos mesterségének tudták be. Nem csoda, ha a tanácsur, valami alvilági intelmet látott a kék róka különös megjelenésében. S mint aki igézet alatt áll, a lába egy pillanatra gyökeret vert a rémülettől.

Debrecen virilistái

Az igazoló választmány ülése.

Debrecen város igazoló választmányva ma délután négy órakor tartotta meg ülését, amelynél az 1913. évben virilis jogon a törvényhatósági bizottság tagjainak névsorát alapították meg. A választmány tárgyalta a helyesbítésekre, az adók kétszeres számítására vonatkozó beadványokat, amelyek ez idén igen nagy számban érkeztek be és azokat behatóan tárgyalva hozta meg határozatát. Néhány bejelentések nem tettek eleget, mert kellően okmányokkal azokat föl nem szerelték.

A névsor még mindig nem végleges, mert többen lesznek, akik vagy mástörvényhatóságban, vagy más címen kívánják gyakorolni törvényhatósági bizottsági tagsági jogaikat s így a póttagok közül kerülnek az előlállók a rendes tagok közé.

Az ülésen jelen voltak Márk Endre udvari tanácsos elnöke alatt Körner Adolf főjegyző, Freund Jenő dr., Jánosi Zoltán, id. Kardos László, Kernhoffer József, Lestván Adorján, Sinka Sándor, Tatay Zoltán dr. és Zöld József jegyzők.

Az ülésen Tatay Zoltán dr. ismertette a beadványokat a névsor tervezetét s az előadói javaslatokat, amelyeket a választmány magáévá tett s ezek szerint a 93 virilista és 20 póttag névsorát a következőképpen állapította meg:

Rendes tagok.

*Kardos László kereskedő 11116.06 kamarai beltag, Hartstein Péter földbirtokos 10947.63 K. Gyarmathy István földbirtokos 10202.39, *Kaszánvitzky Endre kereskedő 8131.72 ker. ip. kam. beltag, Hutflész Kázmér háztulajdonos 7642.56, Németh András vendéglős 7487.56, Forrai Ernő földbirtokos 7486.39, Rickl Géza földbirtokos 7195.34, *Szilcz Ferenc gyógyszerész 6707.56, gyógyszerészi oklevél, Fürst Ödön kereskedő 6567.38, *Kontsek Géza kereskedő 6513.14 kamarai beltag, Vecsev Zoltán földbirtokos

örégtől kísérve. Ott volt már akkor Kapi várkapitány is és Istvánfi plébános, ezüst ruhás ministráns fiukkal, akik szenteltvíztartót és füstölőt lóbáltak a kezükben.

A leszögezett kapu az első nyomásra engedett hirtelen, a rozsdás lakat magától pattant le a zárról. A homályos üvegfolvosóról, fojtó levegő áramlott feléjük.

Az emeletre vivő lépcsőzet bejárójánál a várkapitány visszatántorodott hirtelen.

— Erre járt valaki, — suttogta halottfehér arccal.

A darabontok odasiettek a fáklyájukkal. Csakugyan! Parányi női cipellők nyoma csilant föl az aranyzsinórban. Tisztán látszott, hogy valami asszonyi állat rohanhatott föl erre az emeleti refektóriumba.

— Hm, — mondá Kövér aggódalmasan, — talán egy boszorkány ütötte föl a sátrát ebben az elhagyatott lakban.

Mindenesetre különös volt, hogy alvilági némberek ime, ily formás, parányi topánkában szaladgálhatnak, ahogy a nyomok mutatják. De azért csak előre. Ki kell a boszorkány fészket füstölni.

Lábujjhegyen osontak föl a lépcsőn. — De azután ijedten torpantak vissza. Még a viharedzett darabontok ábrázata is elnyult hirtelen.

A kivilágított ágysházban kilenc gertya égett, kísérteties lángolással. S a gazdagon megterített asztal mellett, amelyen fe-

6122.07, Áron Miksa kereskedő 6048.30, *Ujfalussy József orvos 5945.86 orvosi oklevél, Horváth János fakereskedő 5608.87, *Pavlovits Károly műépítész 5553.74 műegyetemi oklevél, *Szántó Győző gyáros 5487.94 kamarai beltag, Ungvári József birtokos 5350.98, *Kovács József polgármester 5348.70 ügyvédi oklevél, Áron Jenő kereskedő 5184.50, *Löfkovits Márton dr. bankigazgató 5166.16 ügyvédi oklevél, *Zádor Lajos bankigazgató 5130. — kamarai beltag, Mav Andor gőzmalmi igazgató 4817.30, *Kenézy Gyula dr. orvos 4769.54 orvosi oklevél, Aufricht Vilmos malomtulajdonos 4601.84, id. Weichinger Károly birtokos 4295.48, Gara Alajos bérlő 3978.05, Rosenfeld Salamon birtokos 3978.05, Csanak József kereskedő 3946.91, Kovács Gyula kereskedő 3905.80, *Debreceni Lajos kereskedő kamarai beltag 3766.94, *ifj. Jóna János birtokos 3766.66 gazdasági oklevél, *Bruckner Ernő dr. orvos 3725.18 orvosi oklevél, *Aczél Géza főmérnök 3652.92 mérnöki oklevél, *Szentkirályi Tivadar kereskedő 3621.46 kamarai beltag, *Komlóssy Imre dr. 3511.02 ügyvédi oklevél, *Fráter Imre dr. orvos 3483.78 orvosi oklevél, *Szántó Sámuel dr. bankigazgató 3405.80 tudori oklevél, Benkő János birtokos 3405.58, Muraközy László gyógyszerész 3366.90, *Lestván Adorján kir. közjegyző 3235.24 ügyvédi oklevél, Ungár Jenő bankigazgató 3231.22, *Szabó Lajos ny. vincellér képezdei igazgató 3089.16 gazdasági oklevél, *Szikszói Szabó László dr. bankigazgató 3069.04 ügyvédi oklevél, Harangy Sándor birtokos 3063.46, Rickl Antal birtokos 2930.88, Gáll Ferenc birtokos 2930.88, ifj. Weichinger Károly kávé 2930.74, *Nagy Lajos dr. ügyvéd 2919.94 ügyvédi oklevél, Kiss Ignác bádogos 2917.20, Mandel Zsigmond bankbizományos 2804.44, Kenyeres Károly birtokos 2728.65, *Debreceni Jenő gázgyári igazgató 2706.70 mérnöki oklevél, Szikszay Lajos építész 2701.28, *Gaizágó Béla 2699.34 ügyvédi oklevél, *Magyar Simon ügyvéd 2683.18 ügyvédi oklevél, Mórítz Ferenc hentes 2674.35, *Kemény Mór dr. ügyvéd 2565.86 ügyvédi oklevél, Szentesi János birtokos 2560.20, Fisch Lajos bankigazgató 2515.96, ifj. Kertész István birtokos 2508.58, Nagy Jakab sertéskereskedő 2495.96, *Tüdös János dr. országgyűlési képviselő 2477.48 ügyvédi oklevél, Polgári József birtokos 2464.02, Kovács Aladár vendéglős 2455.68, Polgári Bálint 2433.27,

ketete bor csillogott, ezüst veretű edényben — egy férfi és egy leány ült. Egymáshoz simulva, szerelmesen ültek az estebédnél. Az ördög és a mátkája. A kivilágított üvegfalán át tisztán ki lehetett venni. Ez nem lehet, csak az ördög. Vörös lebernyegét viselt a férfi, fekete béléssel, kalpagián a darutól fenyegetően meredt kétéfelé. — mintha szarvak nőttek volna ki a homlokából. Sötét arcán kevély mosoly derengett. Ballábát, amely nyilvánvalóan lópatákban végződött, ügyesen elrejtette a szék alatt.

Ezért a leánykáért mindenesetre kár volt, hogy így elkárhozik. Rügvedző, enni-valóan kedves teremtés. Világos színű haja aranyos sugarakat löveit a gertyafénynél. Kövér Opos lábujjhegyre ágaskodott, hogy jobban lásson. Szentséges egek! Hiszen ez nem más, mint a kis Rogányi Gizella. — A zárdaszűz. De hát hogyan kerül erre az elátkozott helyre s fehér testére ez az arany-szövésű, áttetsző pókháló-lebernyeg?

A pap hirtelen benyomta az aítót. A füstölőt magasan lóbálta a kezében.

— In nomine dei! — kiáltotta harsány hangon.

Leirhatatlan dobolás, zugás, kavarodás támadt. (Az alvilágiak nem szeretik a tömjén-illatot.) Az asztal felborult hirtelen s a gertyák lerepültek sorra. Az ördög az erkélyhez sietett s azon át levette magát az utcára. De mentéjének csücske megakadt,

*Széll Kálmán dr. orvos 2427.20 orvosi oklevél, Sesztina Jenő kereskedő 2358.58, *Szávay Gyula ip. ker. kamarai titkár 2342.70 lapszerkesztő, Sümevy Béla birtokos 2334.29, Kertész Imre birtokos 2325.15, Bilkei Kövesdi Imre birtokos 2277.36, Deák István birtokos 2271.42, *Porubszky Jenő kir. táblai elnök 2270. — bírói oklevél, Eklv József birtokos 2219.39, *Komlóssy Dezső ny. tszéki bíró 2207.78 ügyvédi oklevél, *Hegedűs Jenő dr. ügyvéd 2197.60 ügyvédi oklevél, *Szojtyori Nagy Kálmán dr. orvos 2184.98 orvosi oklevél, *Kocsár Gábor dr. ügyvéd 2170.98 ügyvédi oklevél, *Magoss György dr. főügyész 2167.22 ügyvédi oklevél, Tóth István építész 2155.93, *Uilaki Henrik máv. főmérnök 2152.64 mérnöki oklevél, *Kölcsey Sándor dr. ügyvéd 2062.50 ügyvédi oklevél, Balogh István birtokos (Miklós-u. 45.) 2048.81, *Fleischmann Mór kereskedő 2047.74 kamarai beltag, *Kondor Zsigmond tszéki bíró 2037.28 bírói oklevél, Jóna János birtokos 2026.55, *Szilágyi Imre ügyvéd 2011.82 ügyvédi oklevél, *Szép József birtokos 1966.25, *Leitner Adolf dr. orvos 1995.40 orvosi oklevél, Félegyházy János kereskedő 1988.04, *Riesz Henrik kocsigyáros 1984.54 kamarai beltag.

Póttagok:

*Kemény Viktor dr. ügyvéd 1972.40 ügyvédi oklevél, Lusztig Károly kereskedő 1970.30, *Ujlaki Hugó dr. ügyvéd 1961.84 ügyvédi oklevél, Mandel Lipót kereskedő 1959.20, Molnár István birtokos 1849.59, Vargha Emil dr. orvos 1845.97, *Löfkovits Arthur kereskedő 1832.80 kamarai beltag, Szalay József kir. kuriai bíró 1817.70, Láng Sándor dr. orvos 1793.30 orvosi oklevél, *Vadon Sándor ügyvéd 1793.04 ügyvédi oklevél, id. Zöld János birtokos 1792.03, Balogh István birtokos (Attila-tér 7.) 1758.67, *Olchváry László dr. ügyvéd 1749.56 ügyvédi oklevél, *Berger Andor dr. ügyvéd 1727.32 ügyvédi oklevél, Horváth Tamás birtokos 1707.31, Emerich Arnold bankhivatalnok 1699.58, Berzöfy Vince bankhivatalnok 1688.34, Molnár Albert birtokos 1681.83, Emerich Zsigmond 1611.52.

A *-gal jelzetek adóit kétszeresen számították.

A legnagyobb adóösszeg tehát Kardos Lászlóé 11116 korona 06 fillér, a legkisebb Riesz Henriké 1984 korona 54 fillér.

egy foszlányát meg is találták a szögön. — Egőpiros és feketeszálú posztó, a pokolnak, a tülknek s a haragos északának a színei. — Még egy furcsa madártoll is maradt a süvegéről leszakadva. Ezt Kövér szenátor vette őrizetbe.

A nőszemély azonban nem tudott elmenekülni. Esméletlenül zuhant a darabontok karjába, akik minden oldalról elállották az utját.

— Add meg magad! — a szentlélek nevében! — kiáltották feléje minden oldalról.

Csakugyan a Rogányi Gizella, nem tévedés. Minő botrány! Egy szentéletű gyermek, a legszebb bimbózdásban, aki szüzi feláldozással örök fogadalmat tett. Hogy ép ily fehér galambocskára vásott a foga Belzebubnak!

— Gizella! — mondotta a pap szigoruan összevont szemöldökkel. — Hogy került a testedre ez a szemérmetlen öltözék?

A gyermekleány félájultan borult a pap lába elé.

— Szent atyám, — suttogta liliumfehér arccal. Nagyon szerencsétlen vagyok. Az ördög megbabonázta szívemet. Varázsitallal, bűvös kötéllel, ide csalt a magánvos cellámból. — Jaj, hogy világotlalt akkor a telehold!

— Ez az első eset, hogy összejöttetek?

— Ez már a hetedik éjszakánk! — mondotta a leány, földre szegzett tekintettel. — Korbácsolja testem véresre a seprő, égesse-

Zománc cim- és jelzőtáblák és zománc-betűk

igen olcsón rendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában

Debreczen, Piac-u. 49.

JENEY GÉZA MEGHALT

Debrecen főszámvivőjének tragédiája

Alig egy éve, hogy a főispán Jeney Géza kinevezte Debrecen város főszámvivőjévé s ma már egy tragikus eset folytán ismét megüresedett a főszámvivői állás. Mint Budapestre jelentik, kedden este Rákospalota állomáson a 169. számú személyvonat elgázolta Jeney Géza. Mindkét lábát elvágta a kerekek. A gróf Károlyi-kórházba vitték, ahol rövid idő múlva meghalt. Jeney nem vette észre az érkező vonatot s amikor félre akart ugrani, már késő volt, megtörtént a halálos szerencsétlenség.

Ma azután a borzalmas véget ért főosztályvezető felesége táviratban értesítette Kovács József polgármestert, hogy férjét vasúti szerencsétlenség érte s a kórházban meghalt.

A polgármester helyett Körner Adolf főjegyző polgármester azonnal intézkedett, hogy Debrecen városa és tisztikara a temetésén, amely holnap pénteken délután három órakor lesz Rákospalotán, képviseltessék. Megbizta Kondor Kálmán főszámvivőhelyettes a képviseltetéssel, aki ma este már Budapestre is utazott, ahol koszorút helyez az elhunyt tisztviselő koporsójára.

Jeney Géza tragédiája mindenkit mélyen megrendített. A szerencsétlenül járt főosztályvezető egy teljes évig sem állott ugyan Debrecen város szolgálatában, mégis tisztviselőtársainak szeretetét nyerte meg. Rövid ideig tartó működése alatt nem volt alkalma, hogy nagyobb művet produkáljon. De sok ambícióval és lelkiismeretességgel érdeklődött Debrecen város háztartásának minden ügye a legkisebb részlete iránt is és igyekezett megismerni minden dolgot. Időközben azonban súlyos beteg lett és ezért gyógykezelés végett a fővárosba ment, ahol a Batizfalvi-

tek el szalmán, olajban, — beteg szívem sebe úgy sem fog már behegedni soha többé.

— Hm, — mondá a tanácsur fejcsóválva. Egy kis vigillatio semmi esetre sem fog megártani.

Futótűzként terjedt a híre a városkában, hogy az ördög a zárdának legszebb szüzet hatalmába ejtette. Csak valami darabont bizonygatta, hogy az ördög egy Horák nevű elvadult zsoldos katonával azonos, aki hasonozó címboráival a havasok közé vetette magát, rablóhadjáratokon rettegve jámbor falvak békés lakóit. De hát kinevették. Egy hitvány katona ne akarjon okosabb lenni a városi uraknál.

A szüz seprőztetésre ítéltetett, hogy kiverjék a gonosz lelkeket belőle.

De fehér bőrét nem marhatta véresre a virgács, szüz vállát nem törhette föl a hóhér seprője. Már másnap, zivataros, istenkisértő reggelen megszöktette a zárdából az ördög. Az alvilág fia lóháton jött ezuttal. — fekete paripán, a ló sörényébe tüzpiros szallagok fűzve. Néhány marcona külsejű fickó kísérte, bárdal és kelevézzel felfegyverkezve.

A szegény leány még csak nem is sikoltozhatott. Nyeregkápába emelték hirtelen s azután hajrá, — eltűntek vele, mint a forgószél. Elnyelte őket a köd és az országot.

Vagy csakugyan a havasi vezér szállott volna le bajba jutott mátkáiáért?

féle szanatóriumban keresett gyógyulást. Világa Rákospalotán volt, ahol családja is lakott s ahova átszokott volt menni. Egy ilyen utazása alkalmával érte a szerencsétlenség. A sineken állott s nem vette észre a hátulról közeledő vonatot, amely elütötte és szeszuzta.

A szerencsétlen ember nagy családot, özvegyet és öt gyermeket hagyott hátra.

Mielőtt Debrecen városához jött volna, a református konventnek, előbb pedig Szatmárvármegyének volt főszámvivője. Volt intézője a Károlyi uradalomnak is, ahol mindenütt teljes elismerést és szeretetet vívott ki magának.

A tragikus halál 56 éves korában érte.

Lukács és Tisza nem távoznak

Az ellenzéki deklaráció hatása

Csodálatos tüneteket észlelhetünk az ellenzéknek határozata nyomán. — Így például a radikális *Népszava* is el van ragadtatva a határozatnak a választójogi reformra vonatkozó részétől ugyanakkor, amikor az *Alkotmány* című lap diadalmasan konstatálja, hogy az ellenzék soraiban helyet foglaló konzervatív elemek a minimumra redukálták az ellenzék választójogi követeléseit.

A munkapárton egészen másként és pozitívumokra támaszkodva ítélik meg a határozatot. Lukács és Tisza távozását követeli a határozat, mi sem természetesebb, mint hogy Lukács ennek a kisebbségi diktatúrának nem fog engedni. Ha pedig Tisza a béke kedvéért hajlandónak mutatkozott kellő pillanatban elhagyni az elnöki széket, a *Pester Lloyd* az ellenzéki határozat hatásaképp arról biztosítja az ellenzék, hogy most már nincs földi hatalom, amely helye elhagyására bírhatná Tiszát. Ellenkezéleg: Tisza minden rendelkezésére álló eszközzel azon lesz, hogy mint a Ház elnöke, a parlamentáris musz alapelveinek a kisebbségi daccal szemben érvényt szerezzen.

Az ellenzéki határozat különben korántsem olyan könyörtelen, aminőnek első olvasására látszik. Minden sora magán viseli annak a bélyegét, hogy az ellenzék, ha nagyon szorítják, igenis be fogja adni a derekát. A határozat ugyanis nem mondja ki határozottan, hogy a júniusi eseményeket elítéli, csak igen óvatosan úgy nyilatkozik, hogy a kibontakozást az ő követelése teljesítése nélkül lehetetlennek tartja, tehát nem elhatározásokat tartalmaz, csak véleményt mond. Még jellemzőbb *Holló* Lajos nyilatkozata, mely szerint ő a választójogot s egyáltalán a tárgyi alapon való tárgyalást fontosabbnak tartja a személyi követelésnél. Mindehez hozzá jön még, hogy az intézőbizottság a párhuzam alá helyezi határozatát, ami azt jelenti, hogy a pártvezérek nem bíznak feltétlenül a hiveikben, akikre a kormány és a házelnökség kitüntetését különben is konsternálólag hatott. A határozat legpregnansabb hatása mindenestre az, hogy szinte felvillanyozza s elszántságában megerősítette a munkapártot.

*

Lukács László miniszterelnököt a vonaton, amikor Bécsből hazajött, egy újságíró meginterjúvolta s a miniszterelnök ekkor a következőket mondta:

Őszintén óhajtja a békét s nagyenyedi beszámolója óta minden nyilatkozata ezt szolgálja. Ezért sajnálja, hogy az ellenzék megint olyan erőszakos, ellenséges hangon beszél a nyilatkozatában s a választói jogot olyan lehetetlen föltételekhez köti, hogy azok mellett a választójog sohasem lehet meg. — A kormány betérjeszti a választójogi tervezetet, de ha az ellenzék megakadályozza a rendes parlamenti működést, akkor megeshetik, hogy kiesnek az időből és a választásokig nem lehet megcsinálni a választói jog reformját.

Az ellenzék turbulenciája megakadályozhatja nagyon lényeges és rég kívánt törvények végrehajtását, amelyek a költségvetésben már szerepelnek, így a nyugdíjtörvény, a tanítók fizetésrendezésére vonatkozóakat is.

A mandátumfosztó javaslatból csak akkor lesz törvény, ha arra a Házat az ellenzék kényszeríti.

A július negyediki eseményekre azt kívánja kimondatni, hogy azok precedenset nem alkothatnak s hogy azok csak kényszerhelyzetben fordultak elő.

Majd öfelségéről beszélt a miniszterelnök, végül a pénzügyi helyzetről nyilatkozott, amelyről azt mondta, hogy az az egész országban rossz. Oka ennek, hogy a tőkét könnyelműen helyezték el immobil befektetésekbe s a külföldi tőke is kivonult. Krisis nincs, de pénz sincs. Lehet, hogy egy állami kölcsönrel könnyítenek a dolgon. A kormányának ugyanis fölhatalmazása van egy 165 millió kölcsönre, amelyet eddig még nem vett föl.

A LEGÖREGEBB EMBER

*
AKINEK SEMMIRE SEM SZABAD
EMLÉKEZNI

*

Tudvalevő, hogy a legöregebb emberek azok, akik bizonyos dolgokra nem emlékeznek. Mivel most azt beszéljük, hogy ilyen hüvös időjárásra sem emlékeznek, elhatároztam, hogy fölkeresem a legöregebb debreceni embert.

A Dréherben találtam meg az öregemet. Éppen a huszonharmadik spriccert itta. Hőfőhő szakála olyan hosszú volt, hogy nem fért be a vendéglőbe. A végével a viztoronynál játszottak a gyermekek.

— Emlékszik-e bátyám kérdeztem tőle — hogy valaha ilyen hüvös időjárás lett volna szeptemberben?

— Emlékszem — mondta vérfagyvasztó nyugalommal az öreg, miközben rágvuitott arra a szivarra, amely a nagy esőkor, amikor a Tisza még a Hortobágyon járt, elázott a zsebében, de mostanáig megszárogatta.

— Emlékszik... szóltam megdöbbenve — de hisz az borzasztó.

— Borzasztó? — felelte. — Miért? Nem ilyen a borzasztó, gyermekeim, unokám, déd-unokám, ükunokám, Borzasztó volt az, mikor Napoleonnal visszavonultunk Oroszországból vagy mikor Hóbiárt basát arvonverték a libasori menyecskék.

— Hát ezekre is emlékszik?

Hogy emlékszem-e? Szeretném azt a csodát látni, amire nem emlékszem. Még arra is emlékszem, hogy mikor kezdték a kulturpalotát tervezni. Emlékszem Katalin cárnőre, emlékszen arra, mikor a Piac-utcán volt a vásár, mikor az Egyháztéren a vörös torony állt, mikor még a Hungáriában fagyaltotztak. Emlékszem Beleznav Macára, meg Borbély Lillire, emlékszem mindenre, mindenkire, a világ teremtésére, a világ végére, a pénzváltásra...

Itt félbeszakítottam az öregemet.

Csipkét, harisnyát legolcsóbban kizárólag csak a **Csipke-áruházban** vásároljunk
Kérem a címre ügyelni: **SA S-U. 4.**

ok-
Szám-
2.70
4.29.
Kö-
bir-
blai
bir-
zéki
Jenő
Szo-
vosi
0.98
fő-
tván
mér-
Sán-
Ba-
3.81.
ma-
biró
okos
üg-
6.25.
ok-
8.04.
arai

üg-
kedő
üg-
kedő
9.59.
ovits
tag.
Láng
evél.
i ok-
Ba-
8.67.
üg-
vívó
bir-
atal-
alnok
1.83.

szá-
rdos
sebb

n. —
lnak,
ei. —
a sü-
nátor

elme-
ontok
k az

k ne-
alról.
n té-
gyer-
i fel-
ép
Bel-

zigo-
y ke-
ék?
a pap

fehér
z ör-
tallal.
állam-
hold!
etek?
mon-
el. —
resse-

ovitz
an
49.

— De én nem emlékszem bátvám, hogy ilven legöregebb emberre akadtam volna.

— Ez az én speciálitásom — mondta. — De megvevők is már, mert emlékszem, hogy a feleségemnek megígértem, hogy nyolc órára otthon leszek. Fizetni!

A főpincér számolni kezdett.

— Huszonhárom spriccer — mondta.

— Csak huszonkettő — pattant föl az öreg.

— De huszonhárom — erősítette Laios bácsi, a főúr.

— Én jól emlékszem, hogy huszonkettő volt, a teremtését neki!

Az öreg mérgesen rázta a szakálát, úgy, hogy a gyerekek a viztoronvnál mind lebotvagtak róla.

A főúr azonban elébe állt:

— Hát arra emlékszik-e, hogy a multkor tíz spriccerrel adósom maradt?

A legöregebb ember tagadólag rázta a fejét. Tehát mégis van valami, amire nem emlékszik.

TANULSÁGOK az Egyház-téri házbeomlás körül

(Egészségtelen mozi- viszonyok. — Ellenőrzés a középítkezéseknél. — A rendőrmérnöki állás szervezése.)

Az a két halott, aki tegnap délután a kapzsiság, könnyelműség és pénzéhség áldozata lett, redőkbe kell, hogy verje a gondolatainkat, vajjon a mai városi építkezési szabályok megfelelnek-e mindazoknak a követelményeknek, melyet a mai nagyon is számító, tuságosan kihasználó és sokszor várlázítóan kapzsi üzleti szellem, a fejlődött építési technika által megépíteni képes? S vajjon egyes nem ipari intézmények, amelyek csupán a szórakozás és a fölületesebb szemlélődést szolgálják, nem-e halásznak a zavarosban, a közérdek és a közérkölc rováására?!

Nem köntörfalazok soká, a gombamódra szaporodó mozikról beszélek, amelyek ellen kéréseket hirdetnek más városokban nemcsak az iskolák, de a hatóságok is.

Ne tessék mosolyogni, én is vagyok olyan modern irástudó, mint azok, akik szabad iparról, meg a tőkének bármily relációban való érvényesüléséről érvelnek. sőt magam is vallom, hogy engem semmi rémdráma, vagy detektivregény el nem ront, — de kissé meggondolná a dolgot fenti ellenvéleményes társam is, ha azt kérdezném tőle, vajjon miért nem akar tanulni a gyermeke, aki topva moziba jár s az elmúlt bűnügyi év krónikájában miért szerepel olyan sűrűn ez a szó: — mozi. Tehát minden modernségem és felvilágosodottságom dacára is vallom, hiszem és hirdetem: elérkezett az ideje annak, hogy a mi hatóságaink is felbredjenek és megállítsák ezt a valamit, amit mozi-láznak neveznek.

És itt felmerül az a homályos kérdés, vajjon ipar-e a mozi, vagy művészi produkció? Bátran kimondom, sem az egyik, sem a másik. Mert az ipar magában hordja a termelés gyümölcsét, a művészet pedig olyan individuumot követel, amely a maga egyéniségének bélyegét nyomja arra, amit ad. — A mozi ezt nem teszi. A mozi tehát sem nem ipar, sem nem művészet, de nem is tudomány,

mert nincsen benne sem rendszer, sem szabály. —

Közönséges látványosság a mozi, mely ép úgy, mint a cirkusz, vagy a panoráma, csak felületes és pillanatnyi szórakozást nyújt, azonban az emberi élelmesség, mely az előbbiekkal szemben tehetetlen volt, ezt be tudta erőszakolni a városi életbe.

Ám, hogy itt polgárjogot nyerhessen, abba a város közönségének is van beleszólása, mondhatnám fegyelmi joga. És ezt a fegyelmezést elsősorban is nem a képek megrendszabályozásában, de a numerus klauzus megállapításában látom elsősorban is célravezetőnek. Ehhez az intő-példát pedig a most bedőlt Egyház-téri mozinál látom. Amely egy embernek immár a harmadik engedélyes tepe. Amiből nemcsak azt látom, hogy ez a mutatványos üzlet jó üzlet, de lehetetlen szem elől téveszteni a városi tanácsnak a nem-törődőmségét, mellyel egy ember személyében ugyszólván monopóliummal segíti elő ezt a nem is nagyon kívánatos szaporodást.

Debrecen városa még nem oly fejlett iparilag és szellemileg, hogy itt közszükséglet lenne az egyre-másra épülő mozi. — Ha pedig hamarosan fejlődik is, nem célszerű, és nem is kívánatos, hogy minden mutatványos sátor egy emberé legyen. Aki aztán lázzal, falánksággal építse be az összes forgalmas helyeket s megakadályozza mások hasonló érvényesülését, maga azonban korlátlan kényurrá nőjön és nemcsak gorbáskodjék, mint Szuchán ur, aki ellen napról-napra érkeznek hozzánk a panaszos levelek, hanem az árakat is maga szabja, mert az övé ebben a városban „minden utca és sarok”.

Ha a mozi közszükséglet, ám legyen szabad verseny, egészséges, becsületes, de minden utcán és minden sarkon más legyen nemcsak a kikiáltó, hanem a — cégér is!

Ezért közérdek, hogy ott, ahol a kapzsiság embervérrel áldozott, Szuchán Rezső a harmadik mozi-engedélyt többé meg ne kapja és senki ilyen mutatványra többes jogot ne szerezhesen.

A kivétel egyedül a város lehet, mely ha már megállítani a mozi-lázt nem tudja, az év ihatalmas nyereséget, mely minden más vállalatánál jóval magasabb, a maga javára használja ki: — létesítsen ilyen mutatványféléket s ennek a jövedelmét kulturális befektetésekre költse. Tudom, hamarosan fölépül belőle egy impozáns színház, muzeum. Még a sokszor szidott pótadót sem kell emelni.

Most pedig világítsuk meg magát a vérrel vegyített törmelékét és vizsgáljuk annak lehetőségét, mint kell az e fajta katasztrófát a jövőben elkerülnünk? Mindjárt egy városzerte becsült modern építészhez — nem, éppen nem! — jogászhoz és közbiztonsági szakintézményhez fordulok.

Gáthy Bálint kir. ügyész a törvényszéki szakértők előtt a következő értékes nyilatkozatot tette:

— Csodálom, hogy ilyen nagyszabású építkezéseknél, mint ez is, ahol több száz ember befogadásáról van szó, a hatóság semmiféle előzetes ellenőrzést nem gyakorol, sem az anyagra, sem az építkezés módjára vonatkozólag.

Súlyos, bölcs és megszívlelendő dolgok ezek, tisztelt uraim. Kár, hogy két halott kopsója tövében kellett először hallani. De nyomatékos szavak is, mert aki mondta, tekintve attól, hogy a város egyik legeuró-

pajbb észjárású embere, ott ül abban a kemény székekben, ahonnan a közérdek nevében cseng el minden szó s minden visszhang már ítélet is — Ő felsége, a király nevében!

Mert a hatósági intézkedésnek előrelátónak is kell lennie, hogy bölcs legyen s nem a véres példákra kell okulnia. És itt rá kell mutatnunk a városi közegek szakvéleményének a tarthatatlanságára, mely azzal véli megnyugtani a közérdeket, hogy kidüleszti a mellét, mint Pető mérnök ur, és nagy elbizakodással szemünkbe vágja:

— Ez laikus beszéd! Ezt az esetet csak szakértők bírálhatják meg!

Amire Rostás István rendőrfőkapitány, a hivatali felelősség súlyának és lelkiismerete szavának sulya alatt indignálódva jegyezte meg:

— Pedig ezt az esetet jogászok fogják elbírálni!

És pedig aligha olyan rózsaszínben, mint azt az ellenőrző mérnök ur óhajtaná, mert a vizsgálat adatai már annyira kézzelfoghatóvá tették bűnös mulasztását, hogy a nyomozó hatóság előzetes letartóztatását is indítványozta volna, ha állandó lakhelye, vagyona és hivatala nem lenne a városban.

Igy csupán az állásától fogják egyelőre felfüggeszteni, melyet hivatali teendője közben történt vétkes mulasztásáért méltán kiérdemelt. Bárha a közre sokkal megnyugtatóbb lenne, ha a középítészeti szabályrendelet nem lett volna olyan hézagos, amilyen és az egész katasztrófa halottaival, sebesültjeivel, Pető mérnök urral és Schultzzal, Szuchánnal együtt elmarad!

El is maradt volna, ha a tanács annak idején Rostás István főkapitány javaslatát magáévá teszi és a rendőrmérnöki állást megszervezi. Annak idején a Debreczeni Független Újság már elmondta ennek az állásnak a fontosságáról a maga érveit, de a szakkörök udvariasan megmosolyogták úgy a főkapitányt, mint a mi előrelátásunkat, mellyel a bekövetkezett katasztrófát elhárítani akartuk. Most a halál hideg ajkával rájuk mosolyog. És nekünk laikusoknak ad igazat. Gáthy Bálint kir. ügyésznek, aki csodálkozik, hogy előzetesen mindenki úgy és olyan anyagból épít, ahogyan neki jól esik, Rostás István rendőrfőkapitánynak, aki rendőrmérnöki intézményt kér, hogy megelőzhesse az építési katasztrófákat s lapunknak, mely a közérdek védelmében meglátta azt, amit a hatóság csak véres romokon érez, — a közönyt és a szakkibizakodottságot.

Tudósítónk ma délelőtt felkereste Rostás István főkapitányt, aki az általa kért rendőrmérnöki állás hatáskörét így jellemezte:

— A rendőrmérnöknek a rendőrségen kell szolgálatot teljesítenie. Állványozások, középítkezések és minden más életbiztonsági intézkedést követelő ipari munkák az ő ellenőrzésére bízhatnának. Miután pedig a rendőrség létszámába lenne beosztva, fegyelmije is súlyosabb elbírálás alá esnék.

— Mért ellenzi ezt a tanács? — kérdem.

— Spórolási szempontból. Adnának egy bejáró mérnököt, aki a városnál teljesítene szolgálatot. Nálunk, csak úgy, ha ideje, meg kedve van.

Jól lakjon a kecske is, meg a káposzta is megmaradjon. Nem, ilyen szerrel nem lehet — rendet csinálni. A rendőrmérnök nemcsak mérnök, hanem rendőr is legyen, aki nemcsak a fizetést vágja zsebre, hanem a rendőri ellenőrzést is nem óraszámmra, de

folytonosan gyakorolja. És a rendőrfőkapitány legyen a hivatalfőnöke.

Ezt kívánja a közérdek.

Holnap délután temetik az agvonzuzott munkásokat. Mint mondani szokás — nagy részvétellel. A munkásság testületileg képviselteti magát, a ravatalra koszorút helyez s nevében *Löffkovits* párttitkár mond bucsuztatót. Holnapután pedig bizonyára beadják a kérvényt a mozi újrapépítése iránt.

Gyulai Zsiga.

APRÓ ESETEK

As okos tolvaj. — Nagy titok.
— *Löbl Adolf.*

I.

Egy szomszédos kis községben történt. Egyik gazda elment a paphoz gyönni.

— Bünt követtem el. Elloptam a szomszédom evvik disznait. Nagyon bánt a lelkiismeret. Most nem tudom, hogy mit csináljak! A pap gondolkodott.

— Hm, hm. És mennvit ért az a disznó?

— Hát megért vagy husz pengőt!

— Hát tudod mit fiam, hozd el nekem holnap a husz pengőt! Mád én aztán odaadom a károsultnak anélkül, hogy megmondánám, ki lopta el.

Ebben megegyeztek. Másnap beállított a derék gazda a papnál és — hatvan pengőt leolvas az asztalra. A pap csodálkozva kérdezte, hogy miért hozott husz helvet hatvan forintot. A paraszt szemhunyogatva felelt:

— Tetszik tudni, ilven olesón ugy sem kaphattam volna disznót, hát elvittem mindjárt tőle a másik kettőt is!

II.

Jellemző kis történet. Egy nagy vidéki színház direktora nemrég Budapesten leszerződött egy egész fiatal színészt komikusnak. Mikor már teljesen megegyeztek és a szerződés aláírására került volna a sor, a fiatal színész diszkrétan odafordult az igazgatóhoz:

— Még egyet direktor ur! Közölnöm kell önnek valamit! Nem akarom, hogy később azt mondja, hogy én becsaptam!

— Miről van szó?

— Kérem, nem is látszik raitam és én nem is mondom el senkinek...

— Mondja meg már kérem, hogy miről van szó!

— Szívesen változtatnék a dolgon, de már nem lehet. Ne vegye tőlem rossz néven igazgató ur, de én — keresztvény vagyok!

III.

Pénzeslevélhordó állított be ma délelőtt a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalába.

— Kérem van a lapnál valami Löbl Adolf nevű ember?

— Nincs — felelték — de miért kérdi?

— Kérem pénz érkezett a számára. Itt van kérem, Löbl Adolfnak Debreceni Független Ujság Debrecen.

— Löbl Adolf, Löbl Adolf? Ilven nevű alkalmazottja sohasem volt a vállalatnak. Talán más név lesz azon!

— Itt van az utalvány, tessék kérem megnézni?

A pénzeslevélhordó átadta az utalványt s mindjárt megállapították, hogy ki az a titokzatos Löbl Adolf. Az utalványon ugyanis szép, kaligrafikus írással ez állott:

Löbl. Ad. d. Debreceni Független Ujság Debrecen.

(Löbliche Administration d. Debreceni Független Ujság, vagyis: a Debreceni Független Ujság tekintetes kiadóhivatalának.

Büntetés elől a halálba

Egy katona tragédiája

Fővárosi tudósítónk jelenti: Egyik Szerecsen-utcai szállodába tegnap délelőtt betért egy 44-ik gyalogezredbeli káplár és ott megszállott a második emleti 29-es számú szobában. A bejelentő lapot Kucsera Károly névre töltötte ki.

A katona elfoglalta szobáit, magára zárta az aítót és meghagyta, hogy délután öt órakor keltsék fel, mert aludni akar. A szobaleány a mondott időben kopogtatott az aítón, mivel azonban választ nem kapott, felhívta a portást, aki feltörte a zárat.

A szobában megdöbbenő látvány tárult eléjük. Az ágyon félig levetkőzve nagy vértócsában, átlőtt mellél feküdt a káplár. Mellette hevert szolgálati fegyvere. A portás nyomban telefonon jelentést tett az öngyilkosságról a rendőrségnek és a térparancsnokságnak. Kévéssel később már megjelentek a szállóban Henkel rendőrfogalmazó, egy ezredes a térparancsnokságtól és egy főhadnagy a 44. gyalogezredtől, továbbá a rendőr, meg az ezredorvos.

Miután megállapították, hogy az öngyilkos katona halott, jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Itt kiűnt, hogy a szerencsétlen fiatalember jó családból származik. Fia egy Máv. állomásfőnöknek.

Kucsera Károly a 44. gyalogezred századirodájában dolgozott. A mezőhegyesi hadgyakorlatok idején hivatalos pénzt kezelt, mevlből valahogyan 200 koronát elvesztett vagy az összeget ellopták tőle. Noha íómódu szülei fedezték a hiányt, ő mégis félt a büntetéstől és ez adta kezébe a revolvert.

A szerencsétlen fiatalember holttestét az esti órákban a XVI-os helyőrségi kórház halottasházába vitték.

HIREK

*

— **A trónörökös a királynál.** Bécsből táviratozzák: Ófelsége ma délelőtt hosszabb magánkihallgatáson fogadta Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökösét. A trónörökös a király elé terjesztette a tegnap befejezett délmagyarországi hadgyakorlatok lefolyásáról szóló jelentését.

— **A királyi kitüntetések.** A hivatalos lap mai száma közli azokat a királyi kéziratokat, amelyekben az uralodó Lukácsnak és Tiszának a véderőreform létrejötte körül kifejtett sikeres tevékenységéért hálás köszönetét fejezi ki. A király elismerése ielül Lukácsnak és Tiszának a Szent István-rend nagvkeresztjét, Székely Ferencnek az első osztályú vas-koronarendet, Hazai Samunak a magyar bárioságot, Beöthy Pál és Jankovich Béla alelnököknek pedig a belső titkos tanácsosságot adományozta. Tisza István gróf kitüntetéséről szóló királyi kézirat a hivatalos lapban megelőzi a két szakminiszternek szóló kéziratokat. A többi kitüntetés a hivatalos lap valamelyik legközelebbi számában jelenik meg.

— **Lukács és Tisza ünneplése.** Budapest-ről táviratozzák: A nemzeti munkapártban ma lelkesen ünnepelték Tisza István grófot és Lukács László miniszterelnököt, akit Dániel Gábor báró elnök üdvözölt. Lukács László az üdvözlésre meghatottan válaszolt, megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy az elért eredményekért az elismerés és érdem a pártot illeti meg. Nem pártérdekért, hanem az ország hasznáért folyt a küzdelem, amelyet olyan sikeresen vívtak meg. Az üdvözlés után még sokáig nagy lelkesedéssel vették körül a miniszterelnököt és a házelnököt a párt tagjai, akik majdnem teljes számban megjelentek este a pártkörben.

— **A miniszterelnök Budapesten.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Lukács László miniszterelnök ma délelőtt megjelent a miniszterelnökségen és fogadta Hazai Samu báró honvédelmi minisztert, majd Cuvai Ede dr. horvát bánt, valamint a délelőtt folvamán nagvszámban megjelent személyviségeket, akik felkeresték a miniszterelnököt, hogy kiűntetése alkalmából üdvözöljék. A délelőtt folvamán Jeszenszky Sándor államtitkár megjelent Lukács László miniszterelnöknel, hogy a miniszterelnökség egész tisztikara nevében a Szent István-rend nagvkeresztjével történt kiűntetése alkalmából a miniszterelnöknek a tisztikar tiszteletteljes üdvözlését tolmácsolja. Megjelent továbbá a délelőtt folvamán Jakabffy Imre titkos tanácsos, belügyi államtitkár, aki a belügyminisztérium tisztikara üdvözlétének adott ünnepléses kifejezést.

— **Baltazár Dezső az ünnepekről.** Egyik fővárosi estilap megkérdezte Baltazár Dezső dr. püspököt, hogy miképp vélekedik a sátoros ünnepnapok fentartása felől. Mikor került rendezés alá a kérdés és ki lesz az illetékes ebben a döntésre? Baltazár Dezső dr. a következőképp nyilatkozott:

— Idáig semmi iel sem mutat arra, mint-ha a reformátusok az ugynevezett sátoros-ünnepek második napiát törölni akarnák az ünnepek közül. A magam részéről nem a pihenő, hanem a vallásos buzgóság kielégítése szempontjából szükségesnek tartom a három nagy ünnep második napiának is a megünneplését, hiszen nekünk ezzel együtt kilenc ünnepnapunk van az esztendőben. Azt hiszem, ennyi elvonható a munkától a nemzetgazdaság és a haladás minden sérelme nélkül. Az ünnepnapok fentartása tárgyában nálunk reformátusoknál a zsinat illetékes határozni, mely előreláthatólag 1914-ben ül össze. A kérdés eldöntése ekkor lehet aktuális.

— **Választás a tanácsban.** A városi tanács mai ülésén töltötte be a nyomdávállalatnál megüresedett könyvelői állást. Ez állásra egyhanguan Dózsa Györgyöt választották meg.

— **Az ultimátum.** Konstantinápolyból táviratozzák: Szófiából olyan hírek érkeztek az utóbbi huszonnégy órában, amelyek arról szóltak, hogy a bolgár kormány ultimátumot akar intézni Törökország ellen. Berlinből érkezett tudósítások szerint ezt a híresztelést a német kormány nem veszi komolyan. Már csak azért sem, mert tisztában vannak azzal, hogy Bulgária meg fogja fontolni a következményeket, amelyeket ilyen lépés maga után vonhat. Mindamelltt a hatalmak idejénvalónak tartják ugy a szerb, mint a bolgár sajtó agresszivitásának visszautasítását. Az európai hatalmak egyértelműen, minden formális tanácskozások mellőzéseivel hatalmi eszközökkel odairányítják törekvésüket, hogy a békét a Balkánon fenntartsák. Az Ikdám — mint Konstantinápolyból táviratozzák — már dementálja is a bolgár csapatoknak a határon való összehívását.

— **Nagyvárad cukor nélkül.** Nagyvárad-ról táviratozzák, hogy Nagyvárad kereskedői már a közel jövőben nem lesznek abban a helyzetben, hogy a közönség cukorszükségletét kielégítsék. Nagyvárad hetekint tíz vagon cukrot fogyaszt, amit a Hitelbank cukorosztálya szállít a kereskedőknek. Miután azonban a hadgyakorlatok miatt a teherforgalmat teljesen kikapcsolták, a Hitelbank ma telefonon jelentette, hogy nem szállíthat cukrot. Ma óriásiilag felment a cukor ára és néhány napig nincsen kilátás javulásra.

— **A köztisztasági vállalat ülése.** Debrecen város köztisztasági és fuvarozási vállalata ma délután Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a vállalat erőssé tétele érdekében tett előterjesztéseket s folyó ügyeket tárgyalta a bizottság.

— **A Kossuth-szobor helve.** Tudvalevő, hogy a Kossuth-szobrot a művészek még e hónapban elkészítik s már annak helyét is kijelölte a szobor-bizottság, miáltal szükségessé vált az Egvház-tér rendezése. A mérnöki hivatal a tanács megbízása folytán el is készítette a vázlatrajzot, amely ma került a tanács elé. A vázlatrajz szerint a sinek át-helyezésével igen szép parkrészekkel tarkított tér keletkezne. A rendezés dolgában a költségvetés beérkezéssel dönt a tanács.

— **Kjárdt a Tisza.** Kisvárdáról táviratozzák: A több nap óta tartó esőzés következtében a Tisza Felső-Szabolcsnál több helyen kilépett a medréből. Az áradás az árterületen nagy károkat okoz a termésekben.

— **A városi függőkölcsön elhelyezése.** Megemlékeztünk arról, miként használta föl és helyezte el Debrecen város tanácsa a függőkölcsönként kapott 9 és fél millió koronát, 320.000 korona azonban még rendelkezésre maradt a tanácsnak, amely ezt az összeget most osztotta föl négy debreceni pénzintézet között, amelyek eléggé garanciát nyújtanak és jó kamatot ígérnek. E négy intézet a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet, a Gazdasági Takarékpénztár, a Gazdák Bankja és a Leszámitoló és Pénzváltó bank.

— **Egy jeruzsálemi főpap Magyarországon.** A nagyváradi főkapitánynál néhány napal ezelőtt jelentkezett Jehuda Haim Hakohen, aki Jeruzsálemben lakik és főpap. Párisból érkezett Magyarországra, ahol tanácskozott a cionizmus főbb embereivel. A jeruzsálemi főpap, aki 65 éves, egyszerű török sapkát hord a fején, testét zöldes kimonószerű ruha fűdi. Másodszor utazza be a világot, mindenütt a megvalósítandó zsidó államnak csinál propagandát. A nagyváradi főkapitánynál Jehuda Háim engedélyt kért, hogy gyűjthessen. Elmondta, hogy Budapesten többen tettek nagyobb alapítványt, sőt már Nagyváradon is sikerült két alapítványt szereznie, az egyiket Vekszler Adolf, a másikat Ulmann Sándor tette.

— **A kerek alá került.** Domán András 28 éves munkás egyik helybeli fuvarozási vállalatnál van alkalmazva. Ma délelőtt valakit költöztettek s ez alkalommal a lovak nem bírták az igát, Domán András a kereknek segédkezett, mikor a lovak megindultak elrántották és a kocsit alá került. A jobb lábán súlyosan megsérült. A kórházban ápoliák.

— **Havazás.** Rozsnvöről táviratozzák: Gömörmegye északi részén, a Garam mentén óriási havazás volt. A havazás váratlanul érte az egész vidéket. A széna és egyéb termékek még kiűn vannak. Ezekben nagy kárt okozott a korai havazás.

— **Furfangos adósságbehajtás.** Szatmárról táviratozzák: A mőzesfalvi csendőrség tegnap letartóztatta Pois Mihály korcsmáros. Pois adóssait úgy akarta fizetésre kényszeríteni, hogy idézést küldött nekik és azzal ijesztgette őket, hogyha nem fizetnek, akkor ő a bíróság felhatalmazás alapján valamennyiüket lecsuktatja. A házkutatás alkalmával nagy csomó idézési blankettát találtak nála.

— **Vasúti elgázolások.** Miskolcra jelentik: A hatvan—miskolci vonalon. Hatvan mellett 8-án este a Miskolcra érkező 1511-es számú személyvonat elütötte Vámos Ignác 56 éves pályamunkást. Vámos elmaradása nem tünt fel társainak és a súlyosan sérült emberre így csak másnap akadtak rá. Beszállították a pesti Rókus-kórházba. — Gödöllőről jelentik: E hónap 10-én délután 2 órakor a Gödöllőről Aszód felé haladó 314. sz. személyvonat elgázolta Svákó Mihály 14 éves tanuló. A szerencsétlen fiú azonnal meghalt.

— **Szabadulás a gvöngvélet börtönéből.** Czintos József és Nagy Dénes közhuszárok, akik a brassói helyőrségi fogházban voltak elzárva, a vacsora kiosztáskor a bástváfalon leereszkedve megszöktek. A szökést azonnal fölfedezték, de a kiküldött őriáratok hiába kutatták át a környéket, mert a szökevényeknek nem tudtak nyomára akadni.

— **Levágta az összes ujjait.** Ma estefelé Németi István Tócoskerti lakos 6 esztendőes István nevű fia Béla nevű 4 éves öccsével kiment a fáskamrámba. Itt a baltával kezdtek játszódzni, miközben az idősebb fiú kisöccse négy ujját véletlenül levágta. Beszállították a kórházba.

— **Késelő korcsmázók.** Kiss Bálint Csapó-utcai korcsmájában az éjjeli hangos volt az élet. Folyt a bor, mint a patak és a kedv is felhagott a legmagasabb erkélyre. Nagy Mihály 44 éves gazda is a vigadók közé gyűlt akik nem igen akarták elismerni az öreg löbbsvöltát a társaságban. Amiből osztozkodás, majd verekedés támadt, melynek folyamán Mihály bátyánkat alaposan összeszurkálták. A kórházban nyomja az ágyat.

— **Templomrablások.** Szombathelyről táviratozzák: A szombathelyi rendőrséghez távirat érkezett, hogy a két soproni zsidó templomba betört egy fiatal ember. Tegnap Győről jött az értesítés, hogy ott is több templomi betörés történt. A neológ zsidó templomban jártak először a betörők és onnan templomi ékszereket vittek el körülbelül 300 korona értékben. A gvőri betörők a zsidó templom után betörték a szabadhegyi plébánia templomba, majd a székesegyházba is, feltörték a perselyeket és kisebb-nagyobb összegeket vittek magukkal. A tettesek egyelőre ismeretlenek, a gvőri rendőrség most körözteti őket. A gvanu két emberre irányul, akik legutóbb mint könyvradománvgyűjtők jártak Győrött és árvizkárosultaknak gyűjtöttek. Az egyiket Gschwindt Jakabnak hívják és ismert rovvott multu ember, a másiknak nevét, bár ott könyvradománvgyűjtött, nem tudja a gvőri rendőrség, csak annyi ismeretes róla, hogy a gonosztevők világában Pitz-Potz az álneve. Ugyancsak tegnap a gvörmegevei Gönvüről is jelentés érkezett, hogy az ottani katolikus templomot kirabolták.

— **Egy érdekes gyermektartási per.** Szegedről táviratozzák: Kalandos háttérű ügyben hozott ma a szegedi törvényszék főlebbviteli tanácsa érdekes indokolású ítéletet. A mult év elején történt, hogy Szegedről Hódmezővásárhelyre utazott H. Erzsébet 17 éves leány. A kalauz jegyvizsgálás céljából hozzá is betért, aki egyedül utazott egy szakaszban és tíz percig időzött nála. A tíz percre következő kilenc hónap elteltével a leány egy egészséges gyermeknek adott életet és apasági keresetet indított B. István kalauz ellen. A járásbírósa a kalauzt havi tizenöt korona gyermektartási díjban el is marasztalta, míg ma a felebbviteli tanács minden kötelezettség alól felmentette. Az érdekes indokolás ugy szól, hogy tíz percről, ha el is töltötte azt az időt a kalauz a leánynal, egyéb bizonyítékok hiányában nem lehet ilyen súlyos természetű következtetésekre jutni.

— **Tescheni vaj Kontsek Géznál kapható!**

— **Alföldy Károly tánciskolájában** az őszi tanfolyam szept. hó 11-én megkezdődik. Beiratások eszközölhetők bármely időben lakásán Péterfia-u. 2. sz. telefon szám 510. Felöltötteknek boston vagy más táncokra külön órák vehetők.

— **Elismert legszebb uri divat** ujdonságok, világhírű Ita, Borsalinó és Pichler kalap különlegességek a legnagyobb választékban. Frank Testvéreknél Piac- és Szentanna-utca sarok.

Tőkepenzesek Nagy jövedelem.

Biztos befektetés. **figyelmébe!**

Debreczeni beépített ingatlanra rövid időre **bekebelezés ellenében** kölcsön keresztesítik. Kamaton kívül **néhány ezer korona** jutalék élvezhető.

Értekezhetni **Vadász Andornál** Debreczen, Péterfia-u. 25. Közvetítőik díjaztatnak!

Gyomorhajosoknál,

étvágytalanságnál a „KUFÉKE” akár tejjel, akár húslévesben főzve az egyetlen táplálék, amit a betgek könnyen és ellenszenv nélkül elfogadnak.

Debreczeni butorkészítő asztalosok árucarnok szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

11 968 : TELEFON : 968 11

HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálósobák, ebédlők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem téveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szm rna sznyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállítási árban bocsátja forgalomba.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	840.50
Osztrák hitel	641.75
4 százalékos koronajáradék	86.95
Államvasút	709.—
Jelzálogbank	465.60
Rimamurányi	717.50
Salgótarjáni	785.—
Közuti vasút	761.—

Irányzat:

Magánleszámitólas kamatláb:

Bécs 4³/₄ %, Berlin 4 % London 3¹³/₁₆ %.

Budapesti gabonátőzsde.

Szav. E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.26
aprilsra	11.78
Rész októberre	9.69
Zab októberre	10.38
Tengeri 1912. év jüli	—
augusztusra	9.89
Tengeri szept.	—
Tengeri májusra	7.67

Készára 5-tel olcsóbb.

Szőlők állása az alföldön. A folvton tartó nedves és hűvös időben a szőlők folytonosan romlanak a szemek hullanak s a firtökben terjed a penész. Ha a mostani idő száraz és meleg időre nem változik, abból a kis termésből, ami eddig megvan, abból sem szürnek még közenes bort sem. Az új borokat most 45—46 fillérért vásárolják.

Országos bor- szőlő- és gvümmöleskiállítás. A Szegeden szeptember hó 22—24-én rendezendő országos bor-, szőlő- és gvümmöleskiállítás jelntkezési határnapja szept. hó 16-án jár le. Az eddigi jelentkezésekből itélve a borok nagy tömegben lesznek kiállítva; míg a szőlő- és gvümmöleskiállítás anyaga kevesebb lesz, bár e mennyiségi arány még szeptember 16-ig megváltozhat. A rendezőbizottság állandóan ülésezik s készíti elő a kiállítás anyagát. Prospektusokat és jelentkezési lapokat mindenkinek diimentesen küld a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesületének irodája (Szeged, Tisza Laos-körut 69).

Szőlészeti kongresszus. Miként már megirtuk szept. hó 22-én d. e. fél 10 órakor szőlészeti kongresszus lesz Szegeden a város-háza közgvülesi termében. Dr. Istvánfv Gvula ny. r. egyetemi tanár, az ampelológiai intézet igazgatója bejelentette, hogy a kongresszuson „Peronospora biológiai különös tekintettel a védekezésre” címen fog kongresszusi előadást tartani, melyben ismerteti az évi tapasztalatokat is. A kongresszusra utazó gazdák kedvezményes utazási jegy, elszállásolás és társas ebédjegy iránt forduljanak a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesületének ridoáiához.

Regé

A clo

Irtá
Fordítá

— Semm
magánsenget
menne az ebé
a receptet.

Láthatóla
dulni tölem és
volna egy ide
meg tudok va
ról, elbucszu
löbe.

Azzal a sz
hogy nemsoka
látogatom ér
meg tudok e
és jelen körü
elrendelve, h
este levelet k
somra adta, l
gát és tovább
lesz szüksége
szer kifáradja

Ez volt

kaptam a clo

Szomszéd

a dolog, gyak

a véleményer

ember-e a tal

kell felelnem,

tartom. A be

bennem, hogy

nem sokat o

herstone táb

és tiszta kép

Rövid lá

tapasztaltam,

az arcus seni

arra mutató

megviselt vo

alaposan lehe

Miután e

hetek a mag

pasztalataim

hagytam aba

emlékezni fo

idegen, aki m

vezte, megér

lül október

mok összehá

tethetek, hog

mintegy háro

Ez alatt

és keserü na

rielt, sem a

különös talá

amikor felfe

mat. Afelől

hogy valam

tak a szabad

súlyosan neh

gomra.

A nyom

nap mulva fe

Mordaunt-tó

rá, hogy utó

Ezt a levele

íu hozta, v

azt mondta,

egy öregassz

szakácsné le

A levél

Drága

Gabriel

redve, ha ar

san érinthet

vagyunk a

körülmények

zikajak.

Szegény

sebb, megígé

dikéig nem

Regény-csarnok.**A cloomberi titok.**

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

— Semmi, semmi doktor ur. Ez az én magáncsengetyüm. Talán jobb volna, ha lemenne az ebédlőbe doktor ur és ott írná meg a receptet.

Láthatólag szeretett volna már szabadulni tőlem és noha még szívesen maradtam volna egy ideig, abban a reményben, hogy meg tudok valamit a titokzatos csengetyüről, elbucsztam tőle és lementem az ebédlőbe.

Azzal a szándékkal hajtattam el a várból, hogy nemsokára megint visszaiövök és meglátogatom érdekes betegemet és lehetőleg meg tudok egyet-mást titokzatos multijából és jelen körülményeiről. Ugy volt azonban elrendelve, hogy csalódjam, mert még aznap este levelet kaptam tőle, amelyben tudomásra adta, hogy már teljesen jól érzi magát és további szolgálataimra egvelőre nem lesz szüksége. Nem kívánja, hogy még egyszer kifáradjak Cloomberbe.

Ez volt az első és utolsó üzenet, amit kaptam a cloomberi lakótól.

Szomszédok és mások, akiket érdekelt a dolog, gyakran kérdezték tőlem, hogy mi a véleményem, vajjon teljesen normális agyu ember-e a tábornok. Erre habozás nélkül azt kell felelnem, hogy igenis teljesen épeszünek tartom. A beszéde azt a benyomást keltette bennem, hogy nemcsak hogy tiszta eszü, hanem sokat olvasott és tanult ember Heatherstone tábornok, akinek mély gondolatai és tiszta képzeleti voltak.

Rövid látogatásom alatt azonban annyit tapasztaltam, hogy a reflexei gyengék voltak, az arcus senilise erősen fejlett és minden jel arra mutatott, hogy a szervezete nagyon megviselt volt, úgy hogy hirtelen krízisektől alaposan lehetett tartani.

X. FEJEZET.

Egy levél a várból.

Miután ezzel az oldalfényvel rávilágítottam az elbeszélésemre, most már visszatérhetek a magam történetének és egyéni tapasztalataimnak a regisztrálására. Ezeket ott hagytam aban, mint az olvasó még bizonyára emlékezni fog, mikor a különös, vad kinézésű idegen, aki magát Rufus Smith káplárnak nevezte, megérkezett. Ez az incidens körülbelül október hónap elején történt és a dátumok összehasonlítása után arra következtethetünk, hogy dr. Easterling látogatása után mintegy három héttel történhetett.

Ez alatt az idő alatt nagyon fájdalmas és keserű napokat töltöttem, mert sem Gabriel, sem a bátyját nem láttam, mióta az a különös találkozásom volt a tábornokkal, amikor felfedezte Gabriellel való viszonyomat. Afelől nem volt semmiféle kétségem, hogy valamely formában akadályozva voltak a szabad ki-bejárásban és ez a gondolat súlyosan nehezedett ugy rám, mint a hógomra.

A nyomasztó érzést azonban néhány nap múlva felszabadította egy levél, amelyet Mordaunt-tól kaptuk, mondom, néhány napra rá, hogy utoljára beszéltem a tábornokkal. Ezt a levelet egy rongyokba bűtött kis fiu hozta, valamelyik halász fiacskája, aki azt mondta, hogy a kerítésen át adta ki neki egy öregasszony, aki azt hiszem, a cloomberi szakácsné lehetett.

A levél így hangzott:

Drága barátaim!

Gabriel és én nagyon el vagyunk keseredve, ha arra gondolunk, milyen fájdalmasan érintheti önöket az, hogy kénytelenek vagyunk a házban maradni. A kényszerítő körülmények azonban erkölcsiek és nem fizikaiak.

Szegény apánk, aki napról-napra idege-sebb, megígértette velünk, hogy október ötödikéig nem mozdulunk ki a házból és hogy

eloszlassuk az aggodalmát, megígértük neki, amit kívánt. Viszont ő megígérte nekünk, hogy ötödike után jöhetünk-mehetünk szabadon és szabadok leszünk — már egy hét múlva — mint a madarak. Így legalább van némi öröme is kilátásunk.

Gabriel azt mondta, hogy elbeszélte önmeg, hogy a tábornok mindig egészen új emberré válik ez után a dátum után, amelyen a krízist várja. Ez évben, sajnos, még nagyobb oka van ettől a dátumtól félni, mert az idei október 5-ike súlyosan nehezedik erre a szerencsétlen családra és nem is tapasztaltam még soha, hogy ilyen nagyarányú óvintézkedéseket tegyen, mint ahogy az idén tette, azonkívül még sohse volt ilyen ideges, izgatott és zaklatott lelkű, mint az idén. Ki gondolná, ha ránéz arra a hailott, megtört emberre, reszkető kezekre, hogy még rövid néhány évvel ezelőtt tigrisekre vadászott az indiai bozótokban és kinevette a félnébb vadászokat, akik az elefántjaik mögött kerestek menedéket és biztonságot éjszakánkent.

Tudják, hogy a Victoria-kereszt tulajdonosa az öreg ur, amit Delhinél kapott a vakmerőségeért és ime most a rémület fogja el minden neszre, a világ legesendesebb sarká-

ban is. Oh, ez rettenetes, szánalmas dolog, kedves West! Emlékezzék arra, amit mondtam — hogy ez nem képzelt vagy kigondolt veszély, olyan, amit mindenképpen komolyan kell vennünk. Azonban nem olyan, amit el lehetne háritani, sem szavakkal kifejezni. Ha minden rendben lesz, hatodikán meglátogatjuk önöket Branksomeban.

Meleg szeretettel üdvözlünk mindenkit, az ön hű barátja

Mordaunt.

Ez a levél nagy megkönnyebbülés volt mindnyájunkra nézve, mert megtudtuk belőle, hogy a szeretteink nincsenek semmiféle fizikai kényszer alatt, de az a tudat, hogy a veszély, ami fenyegette őket, a képzeletünk határait is meghaladja és hogy nem segíthetünk azokon, akiket az életünkkel is jobban szeretünk, majdnem örijtó volt.

Naponta ötvenszer is kérdeztük egymástól, hogy mi lehet az a borzalmas dolog és mely oldalról fenyegetheti őket, de minél többször gondoltunk rá, annál reménytelenebbnek tűnt fel a megoldása.

(Folyt. köv.)

Vigyázz! Rékre festett kirakat. Vigyázz!

Őszi bevásárlás, még nem létezett igen jutányos árban.

1 m. 120 cm. széles kostümkelme	76 fil.	1 drb gyermekruha	170 fil.
1 „ posztó, igen szép kivitel	28 fil.	1 „ flaneltakaró	150 fil.
1 „ finom barchet	34 fil.	1 „ ágy elé szőnyeg	80 fil.
1 „ finom flanell	36 fil.	1 pár harisnya	32 fil.
1 „ madeira csak	79 fil.	1 m. grenadin	92 fil.
1 „ csipkekelme	69 fil.	1 „ selyem markizet	34 fil.
1 „ selyem	90 fil.	1 „ selyem pouplin	476 fil.
1 „ blouz bársony	190 fil.	1 „ fekete tafet	170 fil.

Kostümkelmék óriási választékban és még eddig nem volt árakban.

Szallagok, vásznak, hencsertakarók, szőnyegek, ernyők, szövet- és csipkefüggönyök ágygarnitúrák, rövidárúk, kendők, selymek, bélések, 1 m. lüster 30 fillér, harisnyák miderek, csipkék.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth- és Batthyány-utca sarok, a színházzal szemben.

Férfi ingek, harisnyák, nadrágok. Kérjen maradékokat. Varrónők részére külön szabó-árak a rövidáruban

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbóczy- utca 14.

Telefonszám 632. Alapítva 1893-ban. Telefonszám 632

Halmágyi Sámuel
fő- és fióküzletébe Debreczen, Piacz-utca
megérkeztekőszi és téli idényre alkalmas leány és női felöltők,
costümök, ruhák, blouzok, pongyolák, jouponok.**Intézeti leány felöltők és costümök**
nagy választékban.

Olcsó árak.

Külön mértékosztály.

Előzékeny kiszolgálás

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékosan osztozni.

Állást kap

Cukorrépa átadáshoz felvétetik intelligens megbízható, fiatal vagy idősebb uriember, ki pár havi kisegítő munkát óhajt vállalni. Felvilágosítást ad a Steinfeld uradalom tisztartásága Macs, Debreczen mellett.

Német gyermekleány (Bonne) feltétlenül megbízható, tisztességes, azonnal felvétetik egy 5 éves kis fiu mellé. Cim a kiadóhivatalban.

Keresek egy fűszerességédet. Jelentkezzék Glüknel Péterfián.

Egy ügyes fűszerességéd azonnali belépésre kerestetik. Kle n P. Miklós-u. 22.

Gyakornokul érettségizett fiatalember felvétetik a Duna biztosító társaság debreceni főügynökségénél. Katonai kötelezettségének eleget tett és német nyelvet bírök előnyben részesülnek. Írásbeli ajánlatok a debreceni főügynökség címére küldendők.

Különféle

Karlsbadi kétszersült eredeti Spandel vízzel készítve nagy csomag 70 fillér. kis csomag 35 fillér. Kapható a Deutsch-féle üzletben.

Női kalapok diszítve és diszítetlen — dísz tollak — legnagyobb választékban, legolcsóbb szabott árak mellett **Schwarz M. L.**-nél Főpiac 52.

Int is érdekl! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászón, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izsó**, Csapó-u. 18.

Ha nincs pénz és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöliön. Tisztelettel **Kaiser Salamon**, Telefon 685.

Intelligens fiatal emberek elsőrendű kóser házikosztot kaphatnak özv. urinónél Arany János-u. 16.

Csemege szőlő kapható kicsiben és nagyban Friss Sándor kereskedésében. Telefon 9-87.

Lázak-Telkek

Az Ond don 1 föld eladó vagy kiadó. A Látóképnél 1 tanya földdel együtt eladó vagy kiadó. Értekezhetni Iskola-utca 8.

Debreczenben a Boldogfalvai-kerében 5100 négyszögöl, házhelyeknek való belsőség, — a Péczei-utcai 7. számú ház eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Vámospércsen 40 hold föld tanyával, 7 hold szőlő gyümölcsösrel eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Hajduböszörményben 3 ház, udvar, a Vénkertben 700 négyszögöl gyümölcsös fákkal beültetett házhelyeknek való föld előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó ondódi földek: A Percz-dülőben 1 és 1/2 hold. — 1 hold 1100 négyszögöl — 22 hold 1500 négyszögöl. — 2 hold 807 négyszögöl. — 31 hold 221 négyszögöl. — 4 hold 200 négyszögöl. — 13 hold 1207 négyszögöl. — Vedres-dülőben: 6 hold 1200 négyszögöl. — 2 hold 789 négyszögöl ondódi föld kedvező fizetési feltételek mellett megvehető. Részletesebb értesítés nyerhető a ref. kollégium ügyvézi hivatalában.

Lakás

4 szobás udvari lakás nagy üveges folyosóval november 1-re kiadó. Villanyvilágítás. József kir. herceg-utca 14.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb házisszer a

Hollandi Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Mint napsugárban

a rózsák, úgy fognak ragyogni a fehérneműk az üstben, ha félóráhosszat főzzük őket a

Persil

modern mosószerezrel!

Vakító fehér ruhák!

Dörzsölés nélkül!

Kefe használata nélkül!

„PERSIL” dacára meglepő hatásának, sem klórt, sem semmiféle kártékony anyagot nem tartalmaz, s erre nézve teljes szavatosság állallatik.

Gyár: Voith Gottlieb, Wien, III/1.

:- Mindenütt kapható! :-

RUHA- és KELMEFESTÉS

KÖZHIRRE TESSZÜK,

hogy külföldi mosómestert szerződtettünk, miáltal módunkban van nagybecsű megbízóinknak olyan gallért, kézelőt és fehérneműt szállítani, mely bármely bel- vagy külföldi tisztítást úgy szépségben, mint tartósságban messze túlszárnyal.

HRABÉCZY ELSŐ DEBRECZENI GOZMOSÓ

VEGYTISZTÍTÓ ÉS RUHAFAESTŐ R. T.

Gyár és főüzlet **SZÉCHENYI-UTCA 42. SZ.** 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám.

Fióküzletek: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Glück Ede uridivat áruháza. Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám. Fejvéri telep: Glück Ede uridivat áruháza. Telefon 602.

! FERTŐTLENITETT ÁGYTOLLTISZTÍTÁS !

KERESTETIK

október hóban tiszta kerülő gyár részére egy képviselő, aki a DEBRECZENBEN és a szomszédos helyeken levő detailistákat látogatná. Elaristolandók lennének

BOUILLON-KOCZKÁK,

melyek egy újabb eljárás szerint készülnek, olcsóbbak, ízlesebbek és jelentékenyen kiadósabbak, mint az összes versenygyártmányok, minélfogva tökéletes hűspótlék gyanánt használhatók. Ajánlatok referenciák megjelölésével „H. N. 1303” alatt RUDOLF MOSSE WIEN I címzendők.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali tégl

és legszebb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Intézeti fehérneműk

előírás szerint fiuk és leányok részére:

ingek, nadrágok, szoknyák, gallérok, kézelők, zsebkendők, paplanok, matracok, esőernyők, kötények

Donogán és Somossy

czégnél, Debreczen, Kistemplombazár.

BUTOR!

Telephón 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menyaszonnyi kelengyék óriási választékban.

Varga József

Debreczen, Piac-utca 44. szám az udvarban.